

KRAJANSKÉ LISTY

Lidový týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

ROČNÍK I.

Redakce a administrace: Luck, Piłsudskiego 23a.

ČÍSLO 19.

NÁŠ ČASOPIS ZAJIŠTĚN.

MOTTO: S cizím duchem jde smrt, proto si hajme co je našeho.
Alois Jirásek.

Dnešní číslo „Krajanských listů“ zajisté překvapí naše čtenáře. Z velkého formátu pražských deníků, vrátili jsme se k formátu menšímu, asi takovému, v jakém vychází ohromná většina všech týdeníků. Ačkoliv bylo mezi našimi čtenáři mnoho těch, kteří si nový formát chválili, bylo mnoho a mnoho zase těch, kdož nás žádali o zmenšení formátu, aby se čísla mohla vázat v knihu.

Ale hlavně proč ku změně formátu došlo, to je to, že jsme toto číslo vypravili ve vlastní tiskárně, v níž se nám formát předešlých čísel zhotoviti nedá. Proč došlo k založení vlastní tiskárny, to naši čtenáři uhojnou sami. Tisknutí v cizí tiskárně stálo tolik starostí, peněz a času, že bylo skoro jisto, že by se časopis takto udržeti nedokázal. K tomu se družily ještě jiné obtíže: tak posledního 18. čísla nám bylo natisknuto o mnoho méně, takže jsme do některých míst časopis nemohli vyslati. Víme, že se naši čtenáři budou za to hněvat, ale zdůrazňujeme, že nestalo se tak naší vinou a proto prosíme jak nejuctivěji za laskavé prominutí.

Tiskárna naše, kterou jsme odkoupili oda vydavatelství býv. „Hlasu Volyně“, je nyní nově vybavena spoustou nového písma a je schopna proéti ty nejlepší tiskopisy. A tím, že se bude časopis tisknouti ve vlastní tiskárně, je současně zajištěna jeho budoucnost.

Plošný rozměr časopisu je nyní zase o mnoho větší, neboť i a desíti stránkách tohoto formátu se umístí látky daleko více než na bývalých šesti. K tomu několik článků nabíráme písmem drobným, tak zvaným petitem, které zabírá mnohem méně místa. Zavádíme některé nové rubriky a ještě jiné budou zavedeny, jako np. hlídka literární a radiové programy. Zdokonalování časopisu máme stále na mysli a doufáme, že krajané naši snahu pochopí a podpoří.

HISTORICKÉ BOHATSTVÍ HRADČAN.

Byl-li někdo jednou v Praze — tak hezká, jak, jen mu je Praze, to je však už stejně ně- a slyšel-li pak o ní vyprávět, uměla kdysi vyprávět jeho ba- co jiného než všechny ty babič- bička: zlaté zámky, krásné prin- činy pohádky — protože je to- cenzny, zlatem oděni králové a hmatelná pravda. A jednou ta- zelným proutkem, celá pohádka rytíři at. d. Tahle pohádka o kovovu krásnou větou z této

Vladislavský sál.

pravdivé pohádky je pražský hrad. Tam jsem také nejdříve spěchal, když jsem přijel do Prahy. Inu, jako všichni zahraniční krajané Čechoslováci a i cizinci — ti se pravidelně nejdříve jdou obdivovat Hradčánům, pak teprv následuje to osiatní. Ale nemyslete si, že na Pražský hrad, když už jste jednou v té matičce Praze, zavítáte jen jednou. I to to, ať vás to ani nenapadne — půjdete tam znovu a znovu, jak jen budete mít volnou chvíli. Tak to bylo zrovna se mnou.

A jedné neděle jsem zas šel, tentokrát abych se podíval do Vladislavského sálu. — S velkou netrpělivostí jsem se konečně dočkal vyznačené hodiny návštěv, až přišel průvodce, aby odemkl čekajícím tu návštěvníkům. Se zatajeným dechem a v obavě bych nečinil nohou nějakého hlomozu, jsem

poslední za celou výpravou překročil prah sálu. Chvilijsem nehybně pozoroval ohromný prostor celého vnitřku a smělou obloukovitou stavbu stropu. To už byl „náš“ průvodce v plném proudu vyprávěčského popisu celého sálu. Ale i kdyby jeho zde nebylo, ty stěny vám samy mnoho prozradí — cítíte přímo, jak z nich vane dech historie několika století. To je na mnoha místech oškrábaná omítka, kterou dali neblahé paměti Habsburkové. Nyni z těch oškrábaných zdí na vás hledí původní malba, tak jak jí dal provésti český král Vladislav II. Je to nesmazatelná pečeť, potvrzující tvrdou minulost Československého národa. Měli bychom si všichni, i my, žijící v zahraničí, čas od času vzpomenout na tu drze expansivní „habsburskou“ omítku, protože i jinde se s tímž

nátěrem setkáváme, jenom že v jiné podobě.

Ale abychom neodbočili. Stavbu Vladislavského sálu provedl Beneš z Loun. Zde byly konány nejslavnější korunovace. Posledně zde byly provedeny volby presidenta Československé republiky, jimž se stal Dr. E. Beneš. — Se sálem Vladislavským sousedí staré kanceláře sněmovni, bývalého zemského soudu a kanceláře říšské a dvorní rady. V místnosti, odkud je krásný rozhled dolů po celé Velké Praze, se dosud nachází velký dřevěný stůl. I ostatní nábytek je prostý a dřevěný, tentýž jak jej měli někdejší radní. Odtud také byli z oken svrženi 23. května 1618 r. místodržící Habsburků, Martinic a Slava'a. To se tehdy sešli ozbrojení čeští stavové, aby se zbavili nenáviděné vlády cizího rodu panující-

(Dokončení na str. 3.)

SILNÁ AKTIVITA NĚMČŮ V POLSKU.

Obě nacionálně-socialistické německé organizace v Polsku, „Mladoněmecká strana“ a „Německé sjednocení“, rozvíjejí v poslední době neobyčejně živou činnost. Polské politické kruhy hodnotí zvýšenou aktivitu obou těchto německých organizací v Polsku jako účinek událostí v Rakousku a Henleinovy akce v Československu. Projevy, uspořádané v posledních dnech zmíněnými nacionálně-socialistickými organizacemi v Polsku, skončily přijetím resolucí, jež precizují požadavky německé menšiny v Polsku.

Na schůzi „Mladoněmecké strany“ v Poznani byly podle referátu jejího vůdce, senátora Wiesnera, stanoveny požadavky německé menšiny k polskému státu v oblasti německého školství, zaopatřování práce a pozemkového vlastnictví. Ve věci školství žádají totiž Němci, aby „německé děti byly vychovávány v německých školách německými učiteli a v německém duchu“. „Mladoněmecká strana“ dále žádá, aby se spravedlivě plnila ustanovení zákona o pozemkové reformě, při čemž prohlašuje, že tento zákon velmi poškozuje Němce v západním Polsku. Senátor Wiesner dále tvrdil, že také ustanovení zákona o ochraně hranicního pásma jsou namířena proti Němcům a žádal o změnu tohoto zákona. Vedle požadavků německé menšiny k polskému státu zabývala se strana na poznaňské poradě také problémem organizačního sjednocení všech Němců v Polsku. V tom směru učinila rozhodnutí, v němž se pravi, že budoucí organizace Němců v Polsku se musí opírat o nacionálně-socialistickou myšlenku.

V Poznani konala se dále schůze druhé nacionálně-socialistické organizace v Polsku „Německého sjednocení“, věnovaná rovněž propagandě nacionálně-socialistických idejí. Mluvíci poznaňské župy „Německého sjednocení“ Schmidt prohlásil m. j., že „stejně jako se Poláci v Německu přiznávají k politické zvěsti Pilsudského, Němci v Polsku se staví na půdu nacionálního socialismu“. Druhý řečník, Gunther Rinke, mluvil o „mohutném díle výstavby v nacionálně-socialistické říši a o příkladné dynamice německého národního společenství“. „Tento vzor, — pokračoval Rinke, — musí být dostatečně velký, aby Němce v Polsku konečně pohnul k tomu, aby učinili konec všemu, co je neúřadné německého národního celku. Německému lidu v Polsku hrozí nebezpečí, že zitra již nebude žít, nýbrž jen vegetovat“. V závěru své řeči Rinke slavnostně pro-

hlásil, že Němci v Polsku nechtějí vegetovat, nýbrž jsou rozhodnutí žít jako důstojná část velkého německého národa.

Polský tisk zaujímá k požadavkům „Mladoněmecké strany“ naprosto odmítavé stanovisko. Z informací došlých do Varšavy dále vysvětluje, že požadavky německých nacionálních socialistů, vyjádřené na poznaňské schůzi „Mladoněmecké strany“, zdaleka ještě nepředstavují maximální hranice a že podle instrukcí z Berlína lze již v nejbližší budoucnosti, a to patrně po chystaném semknutí všech německých organizací v Polsku v jednotné organizaci očekávat předložení nových požadavků německé menšiny v Polsku. Tyto požadavky, jak se proslýchá, budou shrnuty v těchto bodech: 1) přijetí Němců do služeb ve státních úřadech, 2) zastavení parcelace německé půdy v západních polských krajích, 3) výstavba sítě německých obecních škol a vyšších učilišť v krajích obyvaných Němci, 4) zrovnoprávnění polštini a němečiny jako úřední řeči v západním Polsku, 5) možnost nacionálně-socialistické propagandy mezi německou menšinou v Polsku a zejména možnost vychovávat německou školní mládež v nacionálně-socialistickém duchu. S polské strany se ovšem prohlašuje, že o souhlasu polských úřadů k takovým požadavkům německé menšiny v Polsku nemůže být řeči.

Dopravní síla jednotlivých států na Dunaji.

Nedávno byly uveřejněny úřední údaje o lodní síle jednotlivých států na Dunaji. Nynější situace vypadá takto:

Německo má tři plavební společnosti, z nichž nejsilnější, Donau-Dampschiffahrtsgesellschaft (DDSG) patřila až do anšlusu Rakousku. DDSG disponuje na Dunaji lodním prostorem pro 291.460 tun a motory v síle 45.850 HP, Bavorský Lloyd (BL) má 152.807 tun a 15.220 HP a konečně Jihoněmecká společnost (SDG) má 18.387 tun a 2.730 HP.

Maďarské obchodní loďstvo na Dunaji se skládá z plavebních objektů společnosti MFTR (Maďarská říční a námořní plavební akciová společnost) se 136.125 tunami a 27.347 HP. Tato dvě loďstva (do anšlusu tří) tvoří dnes obchodní jednotku s celkovou tonáží 598.781

Čechoslavoáci v Kanadě.

Po vypuknutí světové války bylo málo zpráv o životě našich krajanů v Kanadě, kteří tam přišli hlavně ze Spojených států. V Kanadě nebylo zprvu spolkového života, protože osadníci byli roztroušeni a nebylo jich mnoho. Střediskem českého života se během doby stalo město Winnipeg, kde měl sídlo výbor českého národního sdružení. Tam byl složen ve světové válce 222 batalion, rekrutovaný ponějvíce z našich odhodlaných a nadšených hochů ze Spojených států v době, kdy Amerika byla ještě přísně neutrální, jenž se zúčastnil bojů ve Francii. Kanadští krajané přispěli na osvobodovací akci i finančně. Za války i po válce bylo České národní sdružení jediným reprezentantem našich krajanů. Nyní je v Kanadě na 40.000

tun a s 82.027 HP.

Druhé obchodní souručenství obchodního loďstva na Dunaji tvoří parníky a ostatní plavební objekty Francie, Holandska a Anglie. Francie má na Dunaji plavební park společnosti SFND s 60.943 tunami a 4.955 HP. Holandsko má na Dunaji vlastní obchodní paroplavební společnost Comos s 35.911 tunami a 7.080 HP. Také Anglie má společnost pro plavbu na Dunaji (AD) s 35.694 tunami a 4.265 HP. Celé obchodní dunajské loďstvo Francie, Anglie a Holandska má plavebních objektů s úhrnou nosností 132.548 tun a silou 16.295 HP.

Konečně třetí a zároveň nejsilnější obchodní souručenství pro plavbu na Dunaji jest obchodní loďstvo států Malé dohody: Jugoslavijské reprezentují tyto společnosti: „Jugoslávská rečna plavidla“ s 269.370 tunami a 34.901 HP, „Brodarstvo Sime Sulca“ s 22.726 tunami a 2.480 HP a konečně „Srpsko brodarstvo društvo“ se 40.642 tunami a 3.051 HP.

Rumunsko má plavební společnosti: Navigatiunea fluviala romána (NFR) s 97.361 tunami a 19.015 HP, a Societatea romana dunareana (SRD) s 91.790 tunami a 6.165 HP.

Československo má vlastní státní plavební společnost s 93.579 tunami a 15.100 HP.

Obchodní loďstvo států Malé dohody na Dunaji disponuje úhrnem 615.468 tunami a motorická síla jeho objektů má 80.712 HP. Je tudíž nejsilnějším obchodním souručenstvím na celém mezinárodním Dunaji.

hlas zněl již pevně a odhodlaně. Bylo patrné, že tak snadno neustoupí. Ale ani starý Šindelář nebyl s těch, kteří hned ustupují.

„Jak si chceš, ale bude jak jsem pravil,“¹⁶ pronesl již skoro zlostně a vyšel ze světničky.

Frantík byl jako ohromen. Nebyl schopen ani zdravé myšlenky. V hlavě mu to vířilo jako v divé bouři, v hrdle měl hořkost, ruce mu klesaly. Několikrát přešel světnici, nemaje už na práci ani pomyslení. Věděl, že dnešní den neznamena nic dobrého pro jeho život. Jak rád pracoval, obíraje se v myslích tou, již tak miloval. A nyní? Proč pracovat, když nemá na co myslit? Vyhledl oknem. Tam je jas sluneční, zeleně, zdravě, zde je to dusí, strop se naň snad svalí. Ta světnička, která byla tichým svědkem jeho snů a kde bylo tak útulno, stala se mu pojednou peklem z něhož zatoužil ven. Ven do přírody a přchat na konec světa, utíkat do úpadu aby ztratit tu palčivou

ČECHOSLOVÁCI VE SVĚTĚ.

Čechoslavoáci většinou slovenského původu. Nyní se postupně krajanští život v Kanadě začíná více rozvíjet, k čemuž napomáhají i čtyři slovenské časopisy, vycházející v Kanadě. Kanada je stále vhodným místem pro vystěhovalce, mající k dispozici určité finanční prostředky. Československý ústav zahraniční při svém zájmu o vystěhovalcké podmínky v cizích zemích vede vystěhovalcké možnosti do Kanady ve zvláštní evidenci.

Čechoslavoáci v Argentíně.

V Argentíně žije přes 30.000 našich krajanů, kteří jsou usazeni z velké části v Buenos Aires a v okolí, pracují však též v jižní části Argentiny v petrolejové pánvi v Comodoro Rivadavia, v některých městech při řece Parana a v argentinském Chacu. Do Chaca zavedli naši krajané pěstování bavlny s tak zdárným výsledkem, že zlebešli celé území, v jehož středu vzniklo město Presidencia Roque Sanz Peena, v němž mají naši krajané významný podíl na kulturním a hospodářském životě. V Argentíně vznikla po převratu díky porozumění našich krajanů řada československých škol. Vychází zde též několik českých a slovenských časopisů. Vystěhovalcký referát Československého ústavu zahraničního sleduje všechny podmínky vystěhovalctví nejenom do Argentiny, ale i do jiných jihoamerických států, kde přistěhovalcké podmínky umožňují usídlování i nezámožným přistěhovalcům.

Před rozhodující bitvou ve střední Číně.

Podle zpráv ze Šanhai dojde prý v nejbližších dnech k rozhodující bitvě u železničních tratí Pekín—Hankau, Tientsin—Pukau a na lunghajské trati. Zvláště krajina u lunghajské trati pokládá se za největší jeviště války čínsko-japonské.

Oznámení.

03bor ČMS v Rovně za účasti Těl. Jed. „Sokol“ v Rovně pořádá dne 5. června v neděli (první den kat. svatodušních svátků)

Výlet do lesa p. Václava Novotného v Tynném u Rovna. Dechová hudba, podlaha k tanci, bufet.

O hojnou účast prosí
Výbory.

BESÍDKA.

Josef Foitík.

Stará píseň.

(Pokračování.)

„To je divné, že tě tam nic netáhne,“ — podivil se.
„Což pak Marie nepůjde?“ — Frantík se této otázce podivil více, než první.
„Proč se mně na to ptáte?“ — „Poslechni, Frantíku,“ — pravil pojednou vážně otec jakoby přeslechl synovu otázku, — „tvá sestra Marie mne upozornila, že prý mezi tebou a Marií Dragounovou je jakýsi poměr. Prý to pozoruje už delší čas, ale nechtěla prý nic říkat, dokud nebude jistota. Nyní mne na to upozornila, a já chci si o tom s tebou promluvit a říknu ti to zkrátka: Nemám nic proti tomu děvčeti, ale je-li mezi vámi jakýsi bližší vztah, chci, aby tomu bylo konec. Zaříd si to jak

chceš. Říkám ti to o samotě a nechci, aby byly po vsi z toho nějaké řeči, ale musí být s tím konec.“ —

Frantík se musel opít o verštat. Chvilí nebyl mocen slova. Teprve po chvíli ze sebe těžce vyrazil: „Tatínku, co to mluvíte?“ —

„To, co slyšíš!“ —
„Vy to nemyslíte vážně,“ — odhodlaně pronesl syn, „vy nebudete chtít kazit moje štěstí.“ —
Ho, ho! Štěstí? Ty to už jmenuješ štěstím? Tak je to pravda?“ —

— „Je tatínku. Mám Mařenku opravdu rád a ona mne také. Máme se rádi již od té doby, co jsem přišel ze femesla. A víte kdo je toho příčinou? Nebožka matka. Ona měla Mařenku velmi ráda a mne na ni několikrát upozornila. Ona způsobilá to, že jsem si ji zamiloval. A dnes otče, dnes už bych jí odvyknouti nemohl. Mařenka je hodná a poctivá a proto se nedopouštíme žádného hříchu, když se máme rádi.“ Frantík

bolest v nitru. Vyzrazil ze světničky a kvapem přešel dvůr, zamířil za stodolu a pustil se do pole.

V spánkách mu¹⁷ to bušilo a klidné myšlenky nebyl schopen. Nevnímal krásu přírody, neviděl jas slunce a tu smavou mladou zeleň. Jako šťvaný přchal polní cestou neuvědomuje si ani kam. Až když zašel daleko za vesnici, teprve se trochu uklidnil. Zastavil se a rozhlédl. Vůkol nebylo živé duše jen tam ve výši někde trlikoval skřivánek. Frantík usedl na měkký pažit u cesty a skráně zabořil do dlaní. Pomalu se začal uklidňovat a uvažovat o právě prožitém chvilí. Vynořila se mu otázka: jak to vše končí? Otec je tvrdohlavý, jen tak nepovolí a on má Mařenku rád. Mohl by se jí zříci? Ne, nikdy! Vždyť je tak hodná a pracovitá, co jen proti májí? To sestra Marie je všemu vinna, ta Mařenku neměla nikdy v lásce. Sestra poštvála otce a kdovi co mu napovídala.

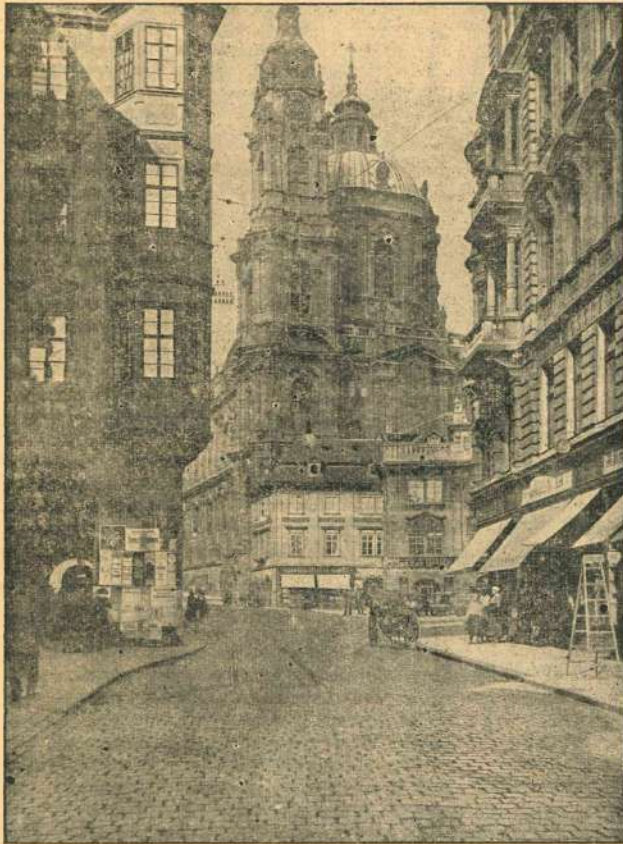
(Pokračování přístě)

MIKULÁŠSKÝ CHRÁM.

(Z toulky na Malé straně v Praze.)

Vy Kročíme-li z ulice Karmelitské, jsme na Malostranském náměstí, které je vroubeno mnohými barokními stavbami. Pr. ti nám jest palác Šternberský se sgrafitovaným arkýřem. S ním sousedí dům pánů Smiřických (nyní u Montágu) památný schůzkami českých pánů před defenestrací a s od-

bojem proti Ferdinandu II. Na třetí straně se nachází bývalý klášter jezuitský, nyní Zemský soud. Naše všim nahoře ční obrovská kopule kostela Mikulášského a věž. Kostel barokní, jež p stavili Krištof a Kiliám Dienzenhoferů, jest typickým výrazem své doby, kdy Jesuité pomoci pozlátka a mohutných soch, za hlaloň varhan obraceli lid český na víru ka-

toickou. Z obrazů vyniká dílo Bařka a Škretovo. Budovy řádové dnes zaujímají republikánské úřady. Z malostranského náměstí můžeme vystoupiti na hrad pražský, buď zámeckými schody, nebo pohodlněji Nerudovou ulicí, která žije se všemi s arapraskými zkrakami v Malostranských

povídkách Jana Nerudy. Uchýlíme-li se v levo, přijdeme na Vlašské náměstí k paláci Lobkovickému a vlašskému sirotčinci a dále na Petřín, kde je rozhledna Klubu Českých turistů. Ještě více vlevo úvzmem dostaneme se ke klášteru na Strahově, kde je bohatá knihovna a obrazárna. —er—

PRVNÍ ZAHRADNÍ SLAVNOST ČESKÉ ŠKOLY V LUCKU.

Česká škola pořádala Svátek matek a zvolila si pro něj nejvhodnější prostředí v malebné zahradě p. Kronštejna u školy. Ochotně jí bylo vyjito vstříc, i počasí bylo krásné a tak slavnost byla skutečným svátkem uprostřed květů jabloňů, hrušek a sliv. I děti se vyznamenaly. Ve čtyřech oddílech předvedly nejen recitace a sborové písně, ale i národní tance, tělocvičná prosta, sborové reci-

tace, hry a nejlepší se všeho královničky. Tento pohanský tanec slovanský navštívený píle. Kupcovou byl proveden bezvadně. Všechna čísla prokazovala dobrou práci navčivovací a obecnstvu se velmi líbila. Od h. 2.30 do 6.30 se táhl řetěz více než 40 čísel programu, který dobře pobavil i uspokojil. Návštěva byla skutečně veliká, že by na ni místnost školní ani nestačily, třeba-

OD TÝDNE K TÝDNU.

Při povstání v Brasílii bylo 13 zabíthých, 30 raněných: zatčeno asi 7000 osob, mezi nimi 7 funkcionářů německé banky.

Anglo-Polská nřmoňní dohoda byla podepsána v Londýně.

Maďarská horní sněmovna schválila investiční předlohu, která umožňuje investice v částece 1 miliardy pengó. Z toho 600 mil. pengó bude věnováno na armádu.

Francie věnuje letos 5700 mil. franků na rekonstrukci francouzského loďstva. M. j. bude letos dobudován nový velký křižník a velká mateřská loď pro letadla.

V pátek v noci zastřelil se ve svém bytě v Bělehradě známý ruský novinář a spisovatel Alexej Ksjunin. Trpěl již delší čas nervovou chorobou. Před válkou byl spolupracovníkem časopisu Novo e Vremje, po válce přišel jako emigrant do Jugoslavie. Byl spolupracovníkem několika velkých časopisů zahraničních, také československých.

Letadlo vojenské let. základny v Berre bylo činuceno přistáti na uzvě na moři u Saint Ra haelu s pěti muži posádky. Čtveři muži posádky byli vyloveni, pátý zmizel.

Povinný nákup plynových masek.

V Praze byla vydána úřední vyhláška obsahující předpisy o povinném nákupu plynových masek občanstvem. Pro nemajetné budou plynové masky oproti ny státem tud' zdarma nebo po kytnutím částečného příspěvku na nákup plynové masky. V příslušných místech bude stejně, jako se již stalo v hlavním městě republiky, vyhlášena povinnost přihlásiti se k nákupu plynových masek, a to do 30 června.

Americký zákon o neutralitě nebude měněn. Zahraniční výbor senátu zamítl 17 proti 1 hlasů resoluci sen. Nye, která žádala uvolnění dovozu zbraní do Španělska.

že bylo lze postrádat některé známé tváře těch, kteří nepřišli. Tíco byli, měli jistě velkou radost a odnesli si na první zahradní slavnost pěknou vzpomínku. Svátek matek, těch ustaraných tváří a upracovaných rukou byl oslaven co nejpěkněji. Poděkování patří nejen těm, kteří jej pořádali, ale všem, kdož přišli a se srdcem přijali vše, co jim bylo krásné a čistého podáno. Děkujeme a těšíme se na návštěvu o dětském divadle 28. května.

J. P. O.

Vatikán uznal Franca.

Svatý otec jmenoval nuncia u španělské vlády generála Franca, čímž uznal de facto tuto vládu. Vláda gen. Franca jmenovala velvyslancem u Sváté Stolice bývalého vyslance José Yanguase.

Historické bohatství Hradčan.

(Dokonceni ze str. 1.)

ho. Než to byl počátek pozdějších bēd a poroby. Teprve naše doba pomoci Dohody po 300 letech úpění svrhla okovy, a dnes opět je hrad pražský residencí československého národa.

Joža Hilbert.

Oznámení.

Kolo hospodyň na Stromovce pořádá v neděli dne 29. května u příležitosti Dne Matek

Zahradní Slavnost.

Začátek přesně ve 2 hod. d. Pestrý program! Dobrá kape! Mnoho novinek! Vlastní bufet! Večer taneční zábava!

Vstupné obyčklé.

O hojnou návštěvu prosí

Výbor.

Mexiko přerušilo diplomatické styky s Anglií.

Mexický zahr. min Hay přijal dne 13. t. m. britského vyslance Maleye a odevzdal mu odpověď na britskou notu, ve které se požadovalo placení pohledavky z titulu nároků, které má Anglie vůči Mexiku z škody, způsobené revolucemi v letech 1910 až 1920, splatné 1. ledna 1938. Současně odevzdal ministr vyslanci šek na 361.737 pesos, který mu vyslanec potvrdil. Současně bylo vyslance ohlášeno, že vzhledem k málo přátelskému jednání Anglie považuje mexická vláda za nutné odvolati svého vyslance Villu Miche'a z Londýna. Vyslanectví zůstane zavřeno a jeho archiv bude postoupen konzulátu mexickému.

V mexické odpovědi se praví m. j., že odhodláni mexická vlády, vyplácti náhradu za škody, způsobené revolucemi, je přátelským činem Mexika, jelikož k tomu není podle mezinárodního práva zavázáno. Nota prohlašuje, že ostatně ani mocnější a bohatší státy se nemohou chlubití, že by byly dostály všem svým platebním závazkům.

Nová estonská vláda.

Estonský ministerský předseda K. Enpala sestavil novou vládu v tomto složení: zahr. věci K. Selter, nřr. hospodářství Leo Sepp, vnř. P. Verma, spravedl. A. Asoor, národní osv. A. Jakson, zeměděli. A. Tupic, sociál. péče O. Kaski, obrana P. Lill, doprava K. Vítak.

Václav Palla:

Vzpomínky na Jugoslavii.

Po revisi nasel jsem na dunajský parníček a za chvíli se pod n rázy lopatek lodního kola rozčeřila vodní hladina.

Po obou březích Dunaje táhnou se malebné břehy. Zelené stromoví dobře zapadá k vodní hladině.

Dunaj! Modrý Dunaj, o kterém tolik dovedli napsati románci a básníci a jehož zvěšňovali ve svých tvorbách hudební skladatelové, ten Dunaj, který fascinuje člověka až k melancholii...

Můj Komárno a již hledím do otevřeného Maďarska. Stále tatáž zeleň — a jen tu a tam nějaká kostelní věž a nebo pasoucí se stádo dobytka.

Noc nás zastihla v Budapešti. Z levé strany aluminačně ozářený palác, a s protější strany umělý vodopád se zeleným nádechem, říčí se do Dunaje...

Na hladině řeky září tisíce světél, a vše to zdá se být jako „v tisíci a jedné noci“.

Škoda, že zase je slyšet jednotvarné údery turbin. Pohybujeme se lenivě vpřed.

Na přídi schouleni u zúžbrdli ve skupinkách zpívají Jihoslované. Tesklivé sloky „Tužnaja nedelja“, nesou se vzduchem. Naslouchám, — ale i když vidím jak maďarský strážník jim přerývá Jsem zvědavý — a dovidám se, že tato píseň je v Maďarsku zakázaná protože k vůli té písni bylo spácháno přes 20 sebevražd. Dovidám se dále, že Maďaři jsou velice vznětliví a při každé podobné písni zuřivě tloučou sklenice, jiní zase pouštějí si tepnou krev.

Ale jsem unaven a jdu spát. Ráno celý Dunaj i okolí tvořily jednu směsici bílých mraků. Bílá pára valila se po klidné hladině...

Je tak teskno... Ale za chvíli se již rozjasňuje. Vidím břehy, — vidím jugoslávské chaloupky přilepené na březích a okolo nich a všude jinde stáda kudrnatých jak ovce prasat, pasoucích se volně a bez dohledu.

Po polední zabočujeme k přístavišti.

Vukovar. Tři mlýny na vodě, několik položbořených domů, schýlených nad Dunajem a je to div, že některý se neodlepí a nepadne do vody.

Za okamžik ujíždím taxikem do Borova.

Borovo jest místo, kde se nachází jedna z mnohých sesterských společností Baťových, ale také jedna z prvních svou výstavbou a vzhledem. Kdežto jiné továrny jen lenivě vrůstají, zde to roste rok od roku americkým tempem.

Samé 5tí poschodové budovy,

krásně zařízené, úhledné a zelení věnčené rodinné domky, tvoří 4 kolonie jsou toho důkazem.

Za několik okamžiků jsem již zde.

Po poledni pracoval jsem již jako definitivní zaměstnanec Jugosl. tvornice game i obuč.

Zima tu byla velmi lahodná. Stádo ovcí a jeden osel, který chodil za nimi a jen někdy si zařval a vtáhl do sebe spoustu vzduchu, — pásly se po celou zimu.

A proto jsem byl tím velmi potěšen. Neděle byly nudné, nudnější od jiných dnů. Jen večery byly dosti zajímavé.

Chodilo se do Vukovaru. Toto špinavé město se starými domy, ale krásnými kaštanovými alejemi, ale také se svými čtyřiašedesáti lokály — nikterak nepřitahovalo — ale — přece.

Se svou spoustou hospůdek, lokálů, večerních hříd a polonámořnických pelechů, — Vukovar čítá 12.000 obyvatelů.

V každé hospůdce či „kavani“ mimo „pani domácí“ sedící při dveřích, nachází se tu také od jedné do šesti „devčáků“, které jsou vždy buď dcerami, paní domácí ženami svých bývalých mužů, nebo dcerami svých bývalých matek. Jejich zamřené oči a rozplátnuté rty působí hrozným dojmem. Jedině při víně stávají se štetavé, pak vybuchají salvamí smichu, který se na konec přerodí v pláč a proklínání celého světa.

Ale všude je veselo. Cikánská hudba (tamburáš) a při tom „pevačica“ s vřestivými, trhanými zvuky svých hrdel starají se udržet „fasonu“ daného „kšeftu“.

Tu cikán hraje „u ucho“ hostu, který mu slíbujíc za každou sloku hory — doly a na konec mu nedá nic, tam zase jednotlivý „solista“ dře si hrdtan po převrácení do sebe několika „špicerů“.

Nadávký se spouje se všech stran. Tu a tam sedí rozmařilý „sevdaliňak“ a rozbijí nemilosrdně sklenici za sklenicí. (Tito sevdaliňáci se mi zdáli velice podivuhodní, a dověděl jsem se, že to jsou typy maďarskou povahou, kteří při zvuku roztoužené písni (sedalinky) nevědomky tloučí sklenice, pak je zaplatí a jsou spokojeni! Opravdu podivní!)

Jednou jsem se dostal do podivného vředu. Když jsem vešel do místnosti, otočilo mne několik chlapíků, a že „moram“ s nima „vypítí“. Nechtěl jsem, ale než jsem se nadál

Dary a věnování.

Seznam sbírek ve prospěch České matice školské a jejího školství obdržených v měsíci dubnu 1938.

1. Pan L. Lakomý ze Lvova věnuje Zl. 200.—

2. Při Josefovském večírku u p. J. Šarší v Podcurkové na podnět p. E. Polivky sebráno Zl. 11.—

3. O křtinách u p. B. Pally v Chomoutech p. V. Palla sebral Zl. 12.—

4. Pan A. Vařenta za Suchovole věnuje Zl. 1.—

5. Paní B. Veselá, hospodská ve Straklově věnuje Zl. 7.75

6. Paní M. Škultětová v Dubně prostřednictvím odboru ČMS. ve Straklově věnuje Zl. 10.—

7. Členové odboru České matice školské v Mladavě I. věnují Zl. 33.40

8. V. řásvět. krajané věnují Zl. 30.—

9. Pan A. Flengr z Boholub věnuje Zl. 4.—

10. Pan farář J. Opočenský z Boratína věnuje Zl. 8.40

Úhrnem obdrženo Zl. 317.55
Všem šlechetným dárčům jakož i pořadatelům sbírek srdečně děkuje za věnované obnosy
správa České matice školské v Polsku.

Poznámka.

V čísle 3. K. L. bylauveřejněná sbírka krajanů z Měslenky v obnose Zl. 77.— Jelikož částka tato byla zaslána pouze od některých krajanů a od každého zvlášť, uveřejňujeme jména dárců s výší věnovaného obnosu: A. Pazderník Zl. 2.—, V. Tamchyna Zl. 5.—, Vl. Vaník Zl. 10.—, V. Šrše Zl. 5.—, F. Lešák Zl. 7.—, V. Stěpánek Zl. 5.—, Hnídkoví Zl. 7.—, Ž. Svítková Zl. 7.—, V. Ponikelský Zl. 7.—, J. Pokorný Zl. 1.—, Vl. Stěpánek Zl. 7.—, A. Ponikelský Zl. 5.—, A. Drnka Zl. 2.—, J. Volod'ka Zl. 2.—, a J. Mouček Zl. 5.—

Žena, kterou nelze fotografovat.

Často se již mluvilo o tom, že indiští jogové dobehou zabránit kopírování filmových snímků nebo fotografií tím, že je neanímým způsobem zničí. Čtyři Angličané, provázení známým lékařem dr. Brookefararem, cestovali po Ceylonu a považovali toto tvrzení za pouhou fantazii.

Nvní však si lámou hlavu nad p dobnou příhodou, jež se jim udála. Hustou džunglí pronikl i až k templu v Katargama, poutnímu místu Hindů i budhistů. V posvátné modlitebně Angličané spatřili ženu z dravidského kmene Temilů, jež se nacházela ve stavu úplné extaze. Angličané se ihned rozhodli, že tento zvláštní pohled zachytí, a ze čtyř stran fotografovali ženu při dobrém osvětlení.

Čtyři aparáty na ni namířily se čtyř různých míst. Když však vyvolali filmy, na nichž podle lidského uvážení měly být velmi zdařilé snímky, neviděli nic než úplně černou plochu, na níž nebylo nejmenší stopy po obrázku ženy.

Doktorem profesorem za 15. m.

Zamysleli jste se někdy nad tím, co byste asi mohli učiniti s patnácti minutami denně, nepatrným zlomkem čtyřiašacetihodin? Myslíte, že si někdy na znalost písemnictví, které byste si mohli nahromaditi, na znalost dějin, politiky, vědy, umění, kterou byste mohli získati — na zárazk, jež by patnáct minut denně mohlo způsobiti ve vašem životě?

(Pokračování příště)

KRONIKA.

PO HENLEINOVĚ ZÁJEZDU DO LONDÝNA.

Světový tisk dosud věnuje značnou pozornost Henleinovu zájezdu do Londýna. V rumunském listě „Presentul“ bývalý rumunský vyslanec Višojanu pozpuzuje Henleinovy požadavky jako přemrštěné a zdůrazňuje, že Evropa dobře ví, kolik dobrého vůle, rozumu a snášlivosti bylo vynaloženo při úpravě menšinových otázek v Československu.

Šéfredaktor francouz. listu „L'Epoque“ poslanec de Kerilis rozhodně vyvrací různé hlasy, které se vyslovují pro autonomii sudetských Němců a zdůrazňuje, že německou otázkou v ČSR nelze přirovnat k autonomii Irsku. „Figaro“ píše o londýnských rozhovorech Konrada Henleina a praví, že velká Británie sice si přeje, aby menšinový statut v ČSR byl upraven spravedlivě, avšak nejde jí o to, aby německé menšině bylo přiznáno právo ovlivňovat zahraniční politiku nezávislého státu. Henleinovi v Anglii bylo prý otevřeně řečeno, že krajní požadavky, které vyslovil na karlovarském sjezdu, jsou nepřijatelné.

„Daily Mail“ zdůrazňuje, že Vansittart tlumočil Henleinovi názor anglické vlády o tom, že nelze urovnávat diferenci násilím. „Yorkshire Post“ uvádí, že Henleinovi hostitelé byli překvapeni rozsahem sudetoněmeckých požadavků. „Neue Zürcher Zeitung“ píše, že Churchill upozorňoval „svátek matky“ Při gramoné slavnosti byl obšírný. Jednotlivé body programu se skládaly z následujících částí: přivítání, proslov věnovaný našim drahým matičkám, krátké jednoaktovky, verše, rytmické cvičení a tanečky. („Máky“, Voly, Kanafasky, Lesní žinky, Jaro, Léto a Námořníci“)

Návštěva byla dosti četná, při lepším počasí (celý den pršelo) mohla být i četnější. Zájem o takovou slavnost jest vždy značný. Průběh celého dne matky byl dobrý. Vytvrvalý a dlouhý nácvik zvláštní původní kostýmy ke každému jednomu vystoupení v mnohém přispěly k vytvoření opravdu pěkného celku a dojmu. Slavnost byla zakončena holdem maminkám a poděkováním. Potom následovala pěkná zábava pro školní mládež. Účinkující s ostatní mládeží nenuceně a vesele se bavili. Ten den jak po stránce propagační, tak i po stránce finanční byl úplně uspokojivý.

Díky naše patří všem maminkám jež nás v takovou ne-

nil Henleina na dosah Chamberlainova prohlášení ze 24. března, totiž že může jít toliko o ústupky v rámci ústavy a že karlovarské požadavky jdou příliš daleko. List zdůrazňuje, že iniciativa je v rukou Hodžovy vlády.

Pařížský tisk a francouzská odpovědná místa se zájmem sledují londýnskou návštěvu Konrada Henleina, nezaujímají k ní však vyhraněného stanoviska. „Paris Soir“ zdůrazňuje, že Henlein by udělal dobře, kdyby se nedomníval, že Francie a Anglie dívají se na střední Evropu stejným způsobem jako na Afriku. Londýnský zpravodaj Havasovy kanceláře píše, že návštěva je soukromá a že na britských parlamentních místech mají dojem, že Henlein bude usilovat o schůzku s co největším počtem vlivných osob, aby před nimi hájil svou tezi.

Hraběnka odsouzena k doživotnímu žaláři.

V Berlíně byla odsouzena k doživotnímu žaláři pro špionáž hraběnka Oktawia Wielopolska. Hraběnka je dnes 29 let a narodila se v Rusku. Pro tuto zemi prý také prováděla špionáž. Jako známá krasavice bývala často hostem nejlepších polské společnosti. Zatčena byla agenty Gestapa 25. září, když se expresním vlakem vracela z Riviéry přes Německo do Polska.

Sulcové a H. Průšové, které hodně se věnovaly provedení cenného podniku a svou píli a vytrvalostí byly ve mnohem nápomocny škole v uskutečnění vnitřní výchovné cíle, jednoho ze základních pilířů nové školy.

Stálý dopisovatel.

Z Varkovič.

Slyšeli jste někdy o slepici, ktená snáší peníze? Tož jste měly být u nás na jarmarku, kde se stal tento příběh: Jista žena šla na trh a ztratila cestou uzlíček s 18.— zlaty. Našly jej dvě sousedky z poblížké české vesničky, které nesly na trh slepici. Když ona žena zpozorovala ztrátu, vrátila se a počala hledat. Jeden pan jí řekl, že peníze našly ony dvě ženy. Byly hned vyhledány a požádány aby peníze vrátily. Tyto ale nález popřely a tak se po prudší debatě dostaly na policejní ředitelství.

Tam byly prohledány, ale peníze se nenašly. Jeden policista zpozoroval, že slepice sebou v koši nějak vrtí. Vzal ji tedy z koše ale i ten byl

LETÁKY V ČESKOSLOVENSKU

Na území, obydleném Němci, Československo, a proto si má být dávat pozor. V jiných českých a německých letáky, podepsané jakousi „ligou českého lva“, v nichž se mluví o konci československé republiky jako o hotové věci. V jednom z nich se praví dle slov neinformovaného prof. Barthelemyho, že Francie nedává Československu žádné záruky. Naopak, prý Francie chce rozbit

„Národní Politika“ k tomu poznamenává, že takováto akce nemá velkého významu. Píše: „To je na inteligentní český lid příliš průhledná a dovede ho to spíše spojit než rozbit.“

PRVÝ TELEFONNÍ ROZHOVOR KAUNAS-VARŠAVA.

Když se před mnohými lety zahájilo telefonní spojení mezi Petrohradem a Moskvou, jež bylo první mezinárodní linkou na území bývalého Ruska, byla tato událost velkou sensací. Uplynula řada let a telefonní dráty hustou sítí pokryly celou Evropu. Začaly se zřizovat linky transatlantického telefonního spojení: Berlín — New-York, Londýn — Tokio a j. Také to byly události velkého mezinárodního významu.

Nyní se konečně otevřela telefonní linka, spojující Kaunas s Vilnem a Varšavou. S technického hlediska není v tom ovšem zvláštního úspěchu: při poměrně malé vzdálenosti zde nemohlo býti nějakých „technických sensací“. Ale „sensation“ byla přece jen velká, jelikož toto spojení bylo obnoveno po 18leté přestávce. Čekali na ni po obou stranách s velkým zájmem a dočkali se.

První telefonní rozhovor na lince Kaunas — Varšava vyvolal nemenší rozruch, než první rozhovor na lince na př. Tokio — Los Angeles. Tento „histo-

rický rozhovor“ konal se v noci na 10. května o 12,08 hod., a to na výzvu Kaunasu. Do půlnoci kaunasská telefonní centrála nepřijímala přihlášek na spojení s Polskem. Ačkoli otevření telefonu pro veřejnost nebylo oznámeno, do centrály v Kaunasu zvonilo v průběhu večera mnoho lidí, přejících si uslyšet hlas svých příbuzných, přátel a známých „na oné straně“. Záznam byl zahájen přesně o 12. hodině v noci a za osm minut bylo dáno prvé spojení.

První rozhovor byl novinářský: žurnalista Vilkomirskis z Kaunasu volal redakci varšavského listu „Hajnt“. Hovor trval několik minut a slyšitelnost byla dokonalá.

Za prvním hovorem následovaly další, na výzvy s obou stran. Mezinárodní telefon Litva — Polsko zahájil ihned velmi intenzivní práci. Od rána 10. května záznamy na hovory byly ještě hojnější. Ukázalo se naráz, že telefonní linka Kaunas — Vilno — Varšava bude mít „velký úspěch“ s obou stran.

(Dokončení na str. 6)

di. Tak například vyvrcholo prázdny. Zaklepl si píci a — peníze vypadly. Toť se ví že to končilo prozatím sepsáním protokolu.

Bude vojna. bude!.

Předposlední pátek bylo oznámeno všem soltysům, že všichni záložníci obdrží jakési papíry které jim musejí být okamžitě zoručeny. Bylo s toho mnoho řeči: že prý bude vojna, že to bud mobi isace na zkoušku a p. Zvláštním poslíčkem z gminy obdrželi soltysové tyto listiny. Ukázalo se, že jsou to „karty mobilizační“ a byly ihned rozdány. Mnozí to přijímali jako výzvu do staviti se ke svému pluku a tak se stalo, že z jedné naší osady vyjelo přes 50 záložníků ke svým plukům do Dubna, Lucka a Křemence. Teprve tam jim vysvětlili, že to je pouze oznámení ke kterému pluku kdo patří a milí záložníci jeli domů — a je zase po vojne.

Zpravodaj.

me, byly sice od nich požadovány malé výkony, ale zato neobyčejná odvaha, která se divákům v kinech tolik líbí. A když jindy filmová krasavice musela vyskočit ze člunu do ledové vody dprostřed stáda podrážděných mrožů, aby se filmovému operáteri v podařil záběr, jaký tu ještě nebyl, jistě ji při natáčení takové scény nebylo chladno. Protože si takové filmování vyžadovalo nejen kapitál včasných obětí, ale i zdraví zúčastněných osob, začaly se takové filmy řemeslně vyráběti s ochočenými zvířaty v Hollywoodu. Někdy se to povedlo, jindy to dopadlo špatně. Záleželo vždy na výrobci. Šel-li tento jen a jen za sensací, potom mu naprosto nevedl. Že v jeho filmu se uprostřed afrického pralesa „nasázeného“ nedaleko Hollywoodu objevil na scéně tygr místo levharta a když se někdo proti této záměně vzbouřil, byl odbyt tvrzením: „Ta strakatá potvora je větší a nestojí nás tolik peněz.“

(Dokončení přístě.)

Habešská otázka likvidována.

Rada Spol. národů skončila rozpravu o habešské otázce bez jakékoli rušivé příhody. V závěru konstatoval úřadující předs. Rady min. Munters, že většina delegátů se vyslovila pro britský podnět, t. j. pro volné rozhodování jednotlivých členů v posuzování důsledků dnešní situace v Habeši. Když domluvil, vstal negus a beze slova odešel.

Význam ženevského rozhodnutí spočívá v tom, že byla dána možnost Velké Británii, Francii i jiným státům, které ještě neuznaly italské císařství v Habeši, že tak mohou učiniti, aniž by ošlely nebo porušily své závazky vůči Spol. národů. Pokud se týče stanoviska Spoř. států, prohlásil americký státní tajemník Hull, že stanovisko Rady S. N. není důvodem, aby Spoř. státy změnilly své rozhodnutí, že neuznají italské dobytí Habeše.

Bývalý habešský císař opustil v pátek v 9 hod. pařížským rychlíkem Ženevu a odjel do Londýna.

První telefonní rozhovor Kaunas-Varšava.

(Dokončení ze str. 5.)

První pytel s polskou poštou přibyl do Kaunasu na úsvitě 10. května. První litevská pošta šla do Polska týž den o 3. hodině odpolední. Přímá korespondence mezi oběma zeměmi byla hned na počátku velmi početná.

Normalisace polsko-litevských vztahů stává se tudíž nejen politicko-teoretickou, nýbrž i reálně-praktickou.

Japonská nota Moskvě a sovětská odpověď.

Japonský velvyslanec v Moskvě, Šigemitsu, zaslal lidovému komisariátu zahraničních věcí notu, v níž z příkazu své vlády protestoval proti tvrzením, obsaženým v řeči lidového komisaře válečného loďstva, Mirnova, při slavnostní přehlídce 1. května ve Vladivostoku. Mirnova řeč prý obsahovala některá tvrzení, jimiž se Japonsko cítilo dotčeno. Na Šigemitsu ovu notu odpověděl lid. komisař, přidělený komisariátu pro zahraniční věci, Stomoňakov a upozornil japonského velvyslance, že v posledních letech naopak byla v Japonsku prováděna systematická propaganda vyvolávající válečnou náladu proti S. S. S. R. a to za účasti oficiálních kruhů a institucí.

Zdřrazniv údiv, s nímž Sovětská vláda přijala Šigemitsuovu notu, končí Stomoňakov slovy, že vláda pokládá za nemožné vyšetřiti údaje obsažené v japonském protestu, dokud japonská vláda nezmění svého postoje vůči válečné propagandě vedené v Japonsku proti Sovětskému svazu a zejména vůči účasti státních institucí a oficiálních zástupců na této akci.

35 komunistů před soudem.

V Rovně bylo před okením soudem započato přelíčení, které vzhledem na větší počet obžalovaných potrvá několik dnů. Na lavici obžalovaných zasedlo 35 mladých lidí z Włodzimierza, obviněných ze sabotáže a přináleženosti do K. P. Z. U.

Změny v anglické vládě.

Od několika dnů očekávaná změna v britské vládě nastoupila 17. t. m., nepřibrala však větších rozměrů, jaké byly očekávány.

Z kabinetu ustoupili dva ministři: min. letectví lord Swintou a min. kolonií lord Harlech.

Novým ministrem letectví byl jmenován dosavadní ministr zdravotnictví sir Kingley Wood, min. kolonií byl jmenován Malcolm Mac Donald. Tim byly rozprášeny zprávy, že ustoupí lord Halifax a že bude zastoupen Mac Donaldem.

Rada Společnosti národů zakončila své 101. zasedání.

Stoprvé zasedání Rady S. N. bylo zakončeno v sobotu večer. Rada S. N. schválila jednomyslně resoluci o neutralitě Švýcarska, když zástupci SSSR a Číny se zdrželi hlasování. Jednomyslně byla také schválena resoluce o Číně. Polský delegát nehlasoval o části resoluce, kde byly vysloveny sympatie s Čínou, ale vyslovil svůj souhlas o další části, která odsuzuje používání jedovatých plynů ve válce. O referátu chilského delegáta Edvarda se o provádění paktu S. N. Rada z formálních důvodů nerozhodovala, protože otázkou reformy Paktu S. N. se bude zabývatí Schromáždění S. N. Chilský delegát pak oznámil, že Chile vystupuje ze Společnosti národů podle obvyklých modalit.

Belgická vláda Jansonova odstoupila.

Předseda belgické vlády Pa-

ul Emil Janson předložil králi demisi celého kabinetu. — Nová belgická vláda byla ustavena v sobotu večer. Ministerkým předsedou a ministrem zahraničí je Paul Henri Spaak. V jeho vládě jsou 4 socialisté, 4 katolíci, 2 liberálové a jeden odborník, ministr národní obrany gen. Demis.

Neštěstí na silnici.

Na silnici Luck — Kovel podlehl katastrofě dopravní autobus společnosti „Autolot“, řízený šoférem Mikulášem Muchou.

Šofér, jedoucí 50-ti km rychlostí, zpozoroval uprostřed silnice člověka, který posunkem ruky dával znak, aby auto zastavilo. Šofér nemožno rozjeté auto na jedinou zastavit, zatočil na stranu, následkem čehož auto spadlo do příkopu, přimáčknuvší původce katastrofy, kterým byl Mikuláš Petelák z Lucka. Musel býti ve velice povážlivém stavu dopraven do nemocnice v Lucku. Několik cestujících, nacházejících se v autobusu, bylo poraněno a pořežáno odlamky skla z rozbitých oken autobusu.

Poláci na X. slet.

Svaz polského Sokolstva sdělil, že vyšle k účasti na sletu i na sletových závodech asi 50 osob. Jako oficiální zástupci Svazu Sokolstva přijedou předseda Arcziszewski, náčelník Fazanowicz a náčelnice Jadwiga Golaszewska.

Polský min. zahraničí Beck

nastoupí cestu do Stokholmu 25. t. m. Oplatí švédskému ministru zahraničí jeho loňskou podzimní návštěvu v Polsku.

sklenice, jiní zase pouštějí si tepnou krev.

Ale jsem unaven a jdu spát. Ráno celý Dunaj i okolí tvořily jednu směsici bílých mraků. Bílá pára valila se po klidné hladině...

Je tak tesknou...

Ale za chvíli se již rozjasňuje. Vidím břehy, — vidím jugoslávské chaloupky přilepené na březích a okolo nich a všude jinde stáda kudrnatých jak ovce prasat, pasoucích se volně a bez dohledu.

Po polední zabojujeme k přístavišti.

Vukovar. Tři mlýny na vodě, několik polozbořených domů, schýlených nad Dunajem a je to div, že některý se neodlepi a nespadne do vody.

Za okamžik ujíždím taxikem do Borova.

Borovo jest místo, kde se nachází jedna z mnohých sesterkých společností Bačových, ale také jedna z prvních svou výstavbou a vzhledem. Kdežto jiné továrny jen lenivě vrůstají, zde to roste rok od roku americkým tempem.

Samé ští poschoďové budovy,

prerodí v pláč a proklínání celého světa.

Ale všude je veselo. Cikánská hudba (tamtráší) a při tom „pevačica“ s vrčivými, trhanými zvuky svých hrdel starají se udržet „fasonu“ daného „kšeftu“.

Tu cikán hraje „u ucho“ hostu, který mu slibuje za každou sloku hory — doly a na konec mu nedá nic, tam zase jednotlivý „solista“ dře si hrdtan po převrácení do sebe několika „špicerů“.

Nadávký se sypou se všech stran. Tu a tam sedí rozmařený „sevdaliňak“ a rozbijí nemilosrdně sklenici za sklenicí. (Tito sevdaliňáci se mi zdáli velice podivuhodní, a dověděl jsem se, že to jsou typy s maďarskou povahou, kteří při zvuku roztoužené písně (sedalinky) nevědomky tloučí sklenice, pak je zaplatí a jsou spokojeni! Opravdu podivní!)

Jednou jsem se dostal do podivného víru. Když jsem vešel do místnosti, otočilo mne několik chlapíků, a že „moram“ s nima „vypítí“. Nechtěl jsem, ale než jsem se nadál

znameno „z Bogova“ a čarajeva.

Nechtěl jsem, totiž nemohl jsem již protestovat, neboť hlava mi dělala stále oblouky, a divil jsem se jen, že ti chlapci pijí mnohem více ode mne, ale že jsou tak svěží. Teprve později jsem si všiml, že stále zakusují víno paprikou.

Vzal jsem též. Nejdříve jsem ji vložil do úst, pak jsem strašně vybouřil oči, — začal jsem si zuřivě otírat zaslzené oči, a teprve po novém doušku vna jsem zjistil, že se dívám jasným a neakademickým zrakem.

Kdykoliv jsem se však zvedl, tu hned zaprotestovali: „Pij, majku ti, tvoju... — iti ti kočemo glavu razvaliti!“

Tenkrát jsem zkusil!

Od té doby jsem se vyhýbal podobné společnosti na sto honů. Později jsem se teprve dozvěděl, že to byli dělníci z naší továrny, kteří mě poznali a chtěli mi prokázat, jakou radost jim to činí, když mužou „uhostiti“ hosta „iz Poljskoj“.

(Pokračování příště)

HOSPODÁŘSKÝ ZPRAVODAJ.

NĚCO O FILMU.

Boj proti plevelům.

Podle četných pokusů snižují četné plevele výnos sklizně obilí o 20 až 60 proc. A jsou to právě chudé půdy malých zemědělců v oblastech méně úrodných, kde plevele bují nejvíce, poněvadž jsou vůči nepříznivým podmínkám daleko vzdornější než rostliny kulturou proti různým chorobám a plevelům ve své resistantní schopnosti oslabené. Prostředky v boji proti plevelům neúčinnějšími jsou hlavně: řadný výběr osiva, jeho moření proti nemocem, řádná příprava půdy, hubení plevelů v době kultury i mimo ni. Proto je tak nutná podmička hned po sklizni obilí, aby vysemeněný plevel vyklíčil a následující hlubokou orbou, když vzrostl, dostal se do země a tu zahnil. Z jara musí se pole pro jarní setbu připravené smykovati a uvláčet, aby všechna zbylá semena plevelů vyklíčila, aby se půda prohřála a náležitě pr vzduchovala.

Osivo musí být plevele prosté. Sejeme-li spolu se zrním plevel, očekáme se dvojitou sklizně: plevel je zpravidla více než zrní. Pak nezbyvá než hned uvláčet—podle povahy půdy buď lehčími nebo těžšími branami, avšak vždy v prvé čas. V okopaninách ničíme plevel pletím, plečkováním nebo

okopáváním. Čím častěji, tím lépe. Plečkování musí být dostatečně hluboké. K hubení některých plevelů používá se různých prostředků (na př. k hubení ohnice a hořčice amonného vápna), které musí být správně voleny a v pravý čas použity. Při mlácení musí se plevel od zrna oddělit, nesmí se ani v plevách ani v prachu ponechat, ani na hnoj nebo do kompostu vyhazovati. To jsou nová semeniště plevelů.

Osazujte nevyužitou půdu topinambury!

Topinambury (židovské brambory) daří se na každé půdě a lze jimi bez velkých výloh zužitkovat i půdu pro jiné rostliny nevhodnou. Pěstování topinambur jest velmi snadné, poněvadž jednou sázené topinambury se rozmnoží. Přihnoj-li se k nim do brázd, výrostou až do výše tří metrů. Hojný květ poskytuje bohatou pastvu včelám, list hodí se ke krmení všeho domácího zvířectva, poněvadž nenadýmá, hlízy jsou výbornou náhradou za řepu z jara, poněvadž přes zimu mohou v půdě zůstat a teprve v období krmení se v potřebném množství kopají. Nemají prořimavého účinku jako brambory a mohou se také pěstovati jako mezikultura.

Václav Švarc.

Filmový přírodopis.

Máme malé a velké děti. Malé děti musí se učití přírodopisu, protože to patří k všeobecnému vzdělání. Velké děti prohlubují trosky svých vědomostí, které získaly ve škole, protože jim to dělá radost a potěšení. Malé děti získávají první přírodopisné vědomosti z prostředí, v němž žijí, potom z přírodopisných učebnic, kde zvířatům na pestrých obrázcích, jež mají upoutati rozptýlenou dětskou pozornost, chybí jen pohyb a zvuk, který vydávají, aby byla jako živá. Malí i velcí občané rádi navštěvují zvířetnice, cirkusy a zvířetnice, ale ani tam si nemohou učiniti správnou představu o životě zvířat v přírodě. Dítě, jež vidělo tygra na obrázku v přírodopisné učebnici, nebo v dobrodružné knize, vidí téhož dravce ve zvířetnici anebo v cirkuse a může si tedy tam učiniti lepší představu o jeho síle a velikosti, ale nikoli o jeho životě, který mu i nadále zůstává zahalen tajemstvím dalek. Neučení pohyby zvířat v cirkuse a jejich unavená ospalá netečnost ve zvířetnicích kreslují pravou povahu zvířete ve volné přírodě a jeho životní úděl a schopnosti. Tak tomu bylo ještě do nedávna.

S příchodem filmu se však tyto poměry pomalu měnily. Jest sice pravda, že ve svém prvopočátku, už před světovou válkou, se v Americe s oblibou vyráběly krátké senační filmy, kde násilným způsobem byly líčeny osudy zvířat a lidí. Tak například vyvrchole

prázdný. Zaklepl si píci a—peníze vypadly. Toť se ví že to končilo prozatím sepsáním protokolu.

Bude vojna. bude!.

Předposlední pátek bylo oznámeno všem soltysům, že všichni záložníci obdrží jakési papíry které jim musejí být okamžitě zoručeny. Bylo s toho mnoho řeči: že prý bude vojna, že to bud mobiisace na zkoušku a p. Zvláštním poslíčkem z gminy obdrželi soltysové tyto listiny. Ukázalo se, že jsou to „karty mobilizacyjne“ a byly ihned rozdány. Mnozí to přijmali jako výzvu dostaviti se ke svému pluku a tak se stalo, že z jedné naší osady vyjelo přes 50 záložníků ke svým plukům do Dubna, Lucka a Křemence. Teprve tam jim vysvětlili, že to je pouze oznámení ke kterému pluku kdo patří a milí záložníci jeli domů — a je zase po vojně.

Zpravodaj.

(Dokončení příště.)

Dopisy.

Ze Straklova.

Svátek matky ve Straklově na Dubensku

Dne 8. V. t. r. u nás se pořádá „svátek matky“ Program oně slavnosti byl obšírný. Jednotlivé body programu se skládaly z následujících čísel: přivítání, proslov věnovaný našim drahým matičkám, krátké jednoaktovky, verše, rytmické cvičení a tanečky. („Máky“, Voly, Kanafasky, Lesní žinky, Jaro, Létá a Námořníci“.)

Návštěva byla dosti četná, při lepším počasí (celý den pršelo) mohla být četnější. Zájem o takovou slavnost jest vždy značný. Průběh celého dne matky byl dobrý. Vytvrvalý a dlouhý nácvik zvláštní původní kostýmy ke každému jednomu vystoupení v mnohém přispěl k utvoření opravdu pěkného celku a dojmu. Slavnost byla zakončena holdem maminkám a poděkováním. Potom následovala pěkná zábava pro školní mládež. Účinkující s ostatní mládeží nenučeně a vesele se bavili. Ten den jak po stránce propagační, tak i po stránce finanční byl úplně uspokojivý.

Díky naše patří všem maminkám jež nás v takovou ne-

příznivou pohodu navštívily a ještě jednou převedly svou lásku k dětem: zároveň za uskutečnění toho výchovného podniku děkuje se slečnám L. Šulcové a H. Průšové, které hodně se věnovaly provedení zúčastněného podniku a svou píli a vytrvalostí byly ve mnohem nápomocny škole v uskutečnění výchovného cíle, jednoho ze základních pilířů nové školy.

Stálý dopisovatel.

Z Varkovič.

Slyšeli jste někdy o slepici, která snáší peníze? Tož jste měli být u nás na jarmarku, kde se stal tento příběh: Jista žena šla na trh a ztratila cestou uzlíček s 18 — zl. Nasly jej dvě sousedky z pohližké české vesničky, které nesly na trh slepici. Když ona žena zpozorovala ztrátu, vrátila se a počala hledati. Jeden pan jí řekl, že peníze našly ony dvě ženy. Byly hned vyhledány a požádány aby peníze vrátily. Tyto ale nález popřely a tak se po prudší debatě dostaly na policejní fideletství.

Tam byly prohledány, ale peníze se nenašly. Jeden policista zpozoroval, že slepice sebou v koši nějak vrtí. Vzal ji tedy z koše ale i ten byl

NÁŠ SLET.

Po celém světě se rozletly sletové propagační plakáty, všude do všech zákoutí se dostaly, aby všude tam, kde bijí srdce našeho čechoslováka a přítele našeho národa hlásaly zvěst, že X slet všesokolský je již za dveřmi. A všichni se připravují na cestu do naší matečkové Práhy.

Také u nás na Volyni je již ruch. Setkávají se přátelé a s podáním ruky padá otázka: „Jedeš na slet?“ Pomalu se každý chystá na cestu, přemýšlí o tom co má s sebou vzít, co bude potřebné, co zbytečné. Naši sokolci se tuží, využívají každé volné chvíli, aby si zopakovali prostná sletová a ve-

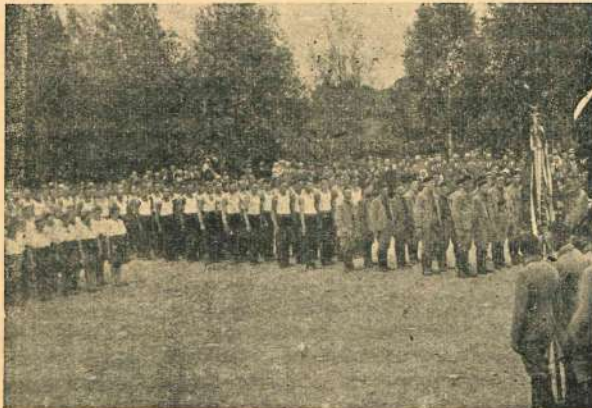
Momentky z předešlého sletu v Mirohošti:

Sokolský slib.

čer... Večer je všechno v tělocvičně. Z dálky je slyšeti hukot, jako v úle — to cvičenci využívají času k radostnému povesezení, aby pak všichni najednou umkli na povel náčelníka. A pak se cvičí, jde oddíl za oddílem opakuji se vřety, závěry, vše se doplňuje a brousí a brousí v jakémsi ho-

rečném chv tu. A není divu! Vždyť za tři týdny máme slet! Náš slet! Náš, volyňský! Na Zelené svátky pravoslavné sejdou se všichni sokolové, všichni bratři čechoslováci v Mirohošti, aby ukázali svou mravní hodnotu. Zde nebude rozhodovat, patří-li kdo do sokolské orga-

Nástup Sokolů.

nisace, zde bude vůdčí myšlenkou: Naše česká menšina musí ukázat své zdravé jádro, svou schopnost k životu, musí projevit svůj zájem o to, co hýbe naším národním vědomím.

Šťastnou náhodou připadá náš slet na dosti pohnutou chvíli. Na sletě v Praze bude celý svět přehlížeti výkvět národa čechoslovenského, bude to jakási přehlídka mravní a fyzické síly národa. Takovou přehlídkou musí být i náš oskrskový slet v Mirohošti! Sokolové nekonají slet jen pro sebe, nýbrž chtějí shromáždit celou naši českou Volyn, chtějí, aby slet byl naším menšinovým svátkem, stejně jako bude X. všesokolský slet čes. svátkem národním.

Přijď i Ty, milý čtenáři! Přijď a vezmi s sebou i své známé a sousedy. Přijďte a u-

VYSLANEC BOHDAN PAVLŮ MRTEV.

Ve čtvrtek 12. t. m. o 10. hod. dop. cestou z pobytu na Hvaru v Jugoslavii vyjel vyslanec Bohdan Pavlů uavřeným autem, které sam řídil, s chotí a služkou ze Splitu přes Banjaluku do Záhřeba. Na cestě k Bosenski Nove v pruhké zatáčce ztratil nad volantem vládu, se s haly brzdy a auto zřítilo se do řeky Sany. Paní Pavlů rozbila v autě okno, dostala se ven a doplavala k břehu. Zatím se však auto úplně potopilo a osoby ve voze utonuly. Paní Pavlů byla s lehčím zraněním dopravena do nemocnice v Bosenski Novi a odtud do Záhřeba. Tělo vyslanecovo bylo nalezeno večer rybáři, asi 28 m od místa nehody a bylo dopraveno do Záhřeba.

Choť zesnulého, paní Fedora Pavlů, přijela v pondělí ráno z Záhřebem rychlíkem do Prahy.

Bohdan Pavlů se narodil 3. března 1883 ve Spešově na Moravě. Od roku 1903 působil jako novinář v rozličných slovenských listech, od roku 1910 až 1914 byl redaktorem „Národních Listů“. Roku 1915 byl zajat na ruské frontě a účastnil se hned nato organizace čsl. legií na Rusi. Zahraniční odboj podporoval zejména novinářsky jako redaktor „Čechoslováka“ a od r. 1918 „Československého deníku“ na Rusi. Roku 1918 byl jmenován vyslancem v Rusku a za sibiřské anabase byl politickým zástupcem čl. republiky. Do roku 1922 působil ve „Slovenském Deníku“ v Bratislavě. Téhož roku vstoupil do diplomatické služby a byl jmenován čs. vyslancem v Sofii. Od r. 1927 byl ve vyslanecké funkci přeložen do Kodaně. Později stal se prvním oficiálním zástupcem čechoslovenské vlády v sovětském Rusku.

Tělesné pozůstatky Bohdana Pavlů byly v neděli v noci dopraveny ze Záhřebu přes bývalé Rakousko do Československa. Těžce poškozené auto bylo dopraveno do Škodových dílen v Záhřebu.

Tělesné ostatky vyslance Bohdana Pavlů byly přivezeny do Prahy pohřebním automobilem v pondělí ráno a byly uloženy do kapse u kostela sv. Štěpána.

ŠEDESÁTÉ NAROZENINY VOJTY BENEŠE.

Vojta Beneš, známý politik a spolupracovník Masarykův, starší bratr nynějšho presidenta Dr. E. Beneše, nejlepší řečník národa a vůdce učitelstva čechoslovenského slaví 15. května své šedesáté narozeniny a zároveň odchází na odpočinek z úřadu vládního rada a generálního inspektora národních škol. Zvláště učitelstvo vděčí Vojtu Benešovi za jeho ochranu i práci pro ně, ve funkci starosty Svazu učitelstva čechoslovenského. Za odboje vedl Vojta Beneš akce v Americe a to s velikými obětmi i úspěchem. Tím se jeho životní dílo pojí se zahraničními krajany a nám proto přisluší mu popřáti „mnogaja ljeta“.

Podrobnější zpráva o něm bude otištěna příště. j. p. o.

200 havířů při výbuchu v podzemí.

V anglickém uhelném dole „Markham“ v Duckmantonu nastal velký výbuch, který následoval při směně osazenectva, v okamžiku, kdy 200 havířů se připravovalo vyfárati. Krátce po výbuchu pokračilo se zachránění 12 dělníků, kteří byli zraněni. Všichni byli dopraveni do nemocnice. Někteří byli přiotráveni uhelnými plyny.

Zatím co byli ranění dopravováni na povrch, nastal v podzemí nový výbuch. Zachráněná četa dostala rozkaz, aby okamžitě zazdila část okrožené štoly. Do 9. hod. bylo vyneseno na povrch 27 havířů a 123 zůstali dosud na dně šachty. Další mohli být zachraňováni jen s velkými obtížemi. Podle poslední správy zahynulo při výbuchu 14 lidí a 36 horníků bylo zraněno.

ŽENSKÝ OBZOR.

Ještě ke dni matek.

V celém civilisovaném světě ujal se přepěkný zvyk věnovati jeden den v roce projevům úcty a vděčnosti našim matkám. Podivný, zvláštní to svátek! Pohleďte do kalendáře a přejděte všechny ty svěťce a svěťice, —vop.

Na shledanou všichni v Mirohošti o sletě.

—vop. ale po tomto svátku ani stopy

Vladimír SVÁROVSKÝ a Spol.

Továrna hospodářských strojů a slevárna v Kvasilově, pošt. KWASILÓW-CZESKI, tel. Zdobunów 6. založená 1884.

VÝROBA: Broušící stroje na píly, cirkulární píly, chladiče pro pivovary, kotlářské práce, lisý cihlářské, chmelové lehké a balohové syst. Svárovský a lisý pro olejárny.

Mlátičky trýbové, pasové a s výtřasady. Mlýny kolové, na sucháry, na mletí krve, napáječky kotlové syst. Svárovský-Smolik, operační stoly pro veterináře syst. Svárovský, ozubená kola frézovaná, pastorky otáčecí.

Pumpy artechské syst. Svárovský, kulisové a rotační. Rezačky bubnové, rýhovací stroje na válce mlýnské. Složení mlýnských kamenů, soustruhu na dřevo a na kovy do 4 m délky, sušárny chmelové, na ovoce a zeleninu. Transmise. Turbíny vodní. Válce pro olejárny.

Elektrické a benzolo kyslíkové sváření kovů. Opravy motorů, hospodářských a průmyslových strojů.

Odborné rýhování válců mlýnských.

Kvalitní výkon, zaručující trvalost výrobků.

Ceny mírné.

Všichni kupujeme u firmy G. VUGMEJSTER,

ROVNO ul. 3-Maja 129.

Poněvadž všechny větší textilní továrny zřídily u firmy G. VUGMEJSTER své komisní sklady a jmenovitě:

- 1) Továrna soukenného zboží F. Rabincowitz & Synové — Bělsko.
- 2) Továrna soukenného zboží H. Landsberg, Akc. Sp.
- 3) Továrna výrobků hedvábných Akc. Sp. Klinge & Schulz.
- 4) Továrna vlněného a kamgarového zboží P. Grzegowski & Sp.
- 5) Továrna plyše Teodor Finster.

Na skladě stále obrovský výběr nejnovějších výrobků těchto továren a rovněž výrobků ŽIRARDOVSKÝCH závodů jako: plátna lněná a bavlněná, brezenty a j.

Ceny tovární — bez smlouvání!

Vlněné látky na paleta a mužské úbory od 5.— zl. za metr. Mimo toho na skladě G. Vugmejstra je stálý výběr kožesin a hotových kožesinových facon, a to: pižmových, fokových, hříběcích, teletinových, krtkových, murmových a j.

Ceny nejnižší!

Celé Voyni jsou známa nejchutnější piva z parostrojního pivovaru V. ZEMANA

v Lucku

Specialita pivovaru

„SAKURA“

Doporučuj všude
tohoto českého podniku
znamenitý mok.

ČESKÝ OBCHOD

se střížním a galanterním zbožím

Kanařasy, purpury, zástěry, prádlo, šatové látky a jiné.
Barvy trvalé! Ceny stálé!

Vše v nejlepší jakosti u firmy

V. VOLANSKÝ

Zdobunov, ul. Narutowicza 6.

— ani potuchy. Není tam za-
psán červeně, ale jest zlatými
literami vryt v naše srdce, a
proto neváháme tvrditi, že jest
to svátek nejkrásnější, všem li-
dem bez rozdílu nejbližší, neboť
k žádnému jménu a svátku ne-
cítíme tolik teplého vztahu, ja-
ko k naší matce, jest-li dosud
mezi námi, a tak teplých vzpo-
mínek, odešla-li již na věčnost.
A tak máme zase nový svátek,
ačkoliv při nynějším demokrati-
smu se počet svátku spíše zmen-
šuje, proto také i zde vyskytu-
jí se namítky proti takovým o-
slavám. Ovšem zapomináme, že
každý svátek neb oslava mají
dvě stránky, totiž tu zevnější —
okázalou, a tu vnitřní — du-
chovní. Ta první bývá provádě-
na často okázalé, až do krajno-
sti, kdežto ta druhá — naopak
— skromně a tiše, ačkoliv jest
důležitější prvě. Jestliže někoho
neb něco oslavujeme, tedy pře-
devším musíme si uvědomiti —
co, a máme-li k tomu právo.
Tato okolnost žádá, aby se je-
denkaždý v takovýto den zeptal
sama sebe: „Jaký jest můj po-
měr neb vztah k mojí matce?
Nebude můj projev vděčnosti
pouze pokrytectvím? Odpovídá
moje jednání tomu, co ona pro
mne vykonala, neb dosud koná?
Kdybychom takhle častěji klepa-
li na svá srdce, pak bychom
zjistě lépe chápali význam svát-
ku — zvláště pak ten význam
vnitřní — duchovní.

Všem našim maminkám za-
světli jme tedy určitý den. Tu
však naskytá se ihned vážná
výtka: „Což nemá celý náš ži-
vot býti projevem vděčnosti na-
ším matinkám?“ Zajisté, že ano!
Ale dnes to činíme veřejně-oka-
zale. A proto zvolili jsme k to-
mu měsíc máj. I to má svůj
symbolický význam. Jako ta
probouzející se příroda oslavu-
je mateřství matky-země nejkrá-
snějšími květy, nejlíbeznějšími
zpěvy ptáčími a nejrozkošnější
vůni, tak i my nyní mateřství
chceme oslaviti kvítím, písněmi
a projevy. Vzpomeneme-li si
matek, co vytrpí pro své dítky,
jaké oběti pro ně přinášejí, pak
pochopíme, že jejich ukol jest
nejen krásný, ale i nanejvýš
zodpovědný a těžký. A nedív-
me se tedy, že maminky rády
uvídí trochu vděku za veškerou
tu tichou, obětavou práci pro
blaho jak jedince, tak i celého
společenstva. A přeci nikdo na
světě nesklidí tolik nevděku a
neuznání, jako naše matky. V
dnešní době materialismu, sho-
nu po mamone — projevíti lá-
sku neb něhu, říci slovo uzná-
ní, zkrátka — mechatí aspuň
chvilku mluvíti srdce, to zdá se
mnohým zbytečnou slabostí.
Proto tolik nevděku jest snášeti
naším maminkám a můžeme
dovědět, že snášejí to s bez-
příkladnou oddaností a hrdin-
stvím. Vzpomeňme jen těch ti-
síc matek, které v životě ne-
poznaly jiných radostí, než ú-
směv děcka neb jeho něžné
přítulení. Jejich život je pou-
hým sháněním pro své milé. Zá-
řivým příkladem vzorné matky
dávnej doby jest nám Kornelia
— vznešená to dáma v Benát-
kách. Když jí její spoludružky

— dámy velkosvětské vyzvaly
na skvělý ples, oděla se skrom-
ně, bezevšech ozdob a šperků.
Dámy třeptily drahokamy a ze-
ptaly se jí, kde má svoje kle-
noty. A ona odpověděla: „Ach,
na ty bych byla zapoměla!“ A
vyšedší, vrátila se vedouc za

ruku dva své roztomilé synáč-
ky, se slovy: „Hle to jsou moje
klenoty!“ Leč vzácné dámy ne-
mající pro mateřství citu, pohr-
davě odešly bez Kornelie, která
se zase cele věnovala svým dít-
kám.

A vychovala z nich genie.
Starší — Romus stal se zakla-
datelem Říma čili Romy, a
mladší Remus — moudrým a
spravedlivým vladařem země.
Ne všechny matky chápou sice
důležitost dobrého vychování a
zodpovědnost za osud svých
milých, avšak není snad matky,
která by pro své dítě nežádala
si toho nejlepšího, často ani ne-

rozsuzujíc, co může mu býti ku
prospěchu a co ne. At tak, či
onak, avšak naši svatou povin-
ností jest — našim matičkám
těžkou a důležitou práci výchov-
nou všemožně usnadňovati a
doplňovati. Jedno přísloví praví:
„Matka hýbe kolébkou, a ko-
lébka hýbe světem.“ „Jaké ma-
tky, takový národ“. Nůze, drahé
matičky, přijměte od svých mi-
lých dítek tento skromný projev
lásky a oddanosti a necht vám
poslouží ku vzpružení pro další
vaše snahy. Čest i sláva našim
matičkám živým a věčná vzpo-
mínka zesnulým!

J. Vlč.

Nekupujte, pokud jste se neinformoval u nás a nechybíte!

CZESKA SPÓLDZIELNIA ROLNICZO - HANDLOWA W RÓWNEM

(ČESKE HOSPODÁŘSKÉ DRUŽSTVO V ROVNĚ)

Ul. 3-go MAJA 149.

TELEF. 533.

oznamuje, že již došly z BRANDYSA u.[L.
Československo MĚLICHAROVY

žací stroje

lehké, tiché, důkladné a spolehlivé v práci,
nejnovější konstrukce, s olejovou lázní, ocelovým válem, hermeticky krytou nábou, na malém
polním kole a patentovaným k rámu přístrojem na okamžité sundání kola.
Všichni kdož si stroje předem objednali a také ostatní zájemce o ně zveme k odebrání si strojů
a prohlídce na skladě v Rovně.

U p o z o r ň u j e m e ,

že v roce minulém neohledě k hojně zásobě nestačilo nam ŽACÍCH STROJŮ a mnozí zájemci, kteří
se přihlásili ke koupi až přede žněmi, již stroje si u nás koupiti nemohli, neboť byly vyprodány
ještě přede žněmi.

Pospěšte si proto se zakoupením strojů.

Na koupené stroje vydáváme tovární záruku.

Ceny a podmínky pro každého zájemce přijatelné.

S k l a d y : v Rovně ul. 3 go Maja Nr. 149., v Zdobunově ul. Narutowicza Nr. 8. (u pp. Otmara a
Kloučka), ve Volkově (u p. Vl. Mračka), v Kvasilově (u p. Vl. Nahlovského.)

JEDINEČNÁ PŘÍLEŽITOST naskytá se prozíravým hospodářům !!!

Došla právě z továrny z JIČÍNA

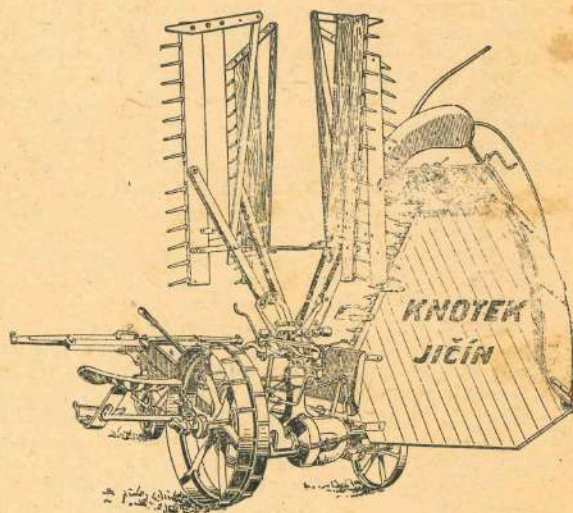
z Československa zásilka

nejnovějších

KNOTKOVÝCH ŽACÍCH STROJŮ

s olejovou lázní, ocelovým válem, kuličkovými ložisky,

S TOVÁRNÍ ZÁRUKOU do skladů staré solidní firmy.

RUDOLF JOZEF a spol.,

v Zdobunově, ul. Kościelna č. 7. (vedle Kasy Skarbowej)

MOTORY LORENZ a jiné zahraniční stroje za levné likvidační ceny.

CHMELOVÉ motyky (kracle) zvláště levné.

Navštivte nás, vyhovíme a jako vždy Vás plně uspokojíme! Neodkládejte s nákupem, neboť přívoz stojí
jest dovolen jen dle kontingentů.

Originální součásti k žacím strojům.

Krajanské listy, týdeník československého lidu v Polsku. Vydává Josef Foitík v Lucku, Włodzimięrska 66a. Tiskem vlastním.
Předplatné v Polsku: ročně zl. 10.—, na půl roku zl. 5.—. Do Ameriky zl. 15.—, ročně. Ceny oznámení: celá strana zl. 120.—,
půl strany zl. 60.—, čtvrt strany zl. 30.—. Drobná oznámení 10. gr. za slovo.

Odpovědný redaktor Josef Foitík.

Drukárna Józefa Foitika, Luck.